

1913

საბავშვო მეცნიერება

საბავშვო
მეცნიერება

მსოფლიო წამოგებათაგანს

03 ლ 06 0.

№ 13

0-4
ШАНГ

საქართველოს ფაუნის

საქართველოს ფაუნის საზოგადოება

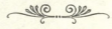
№ 13.

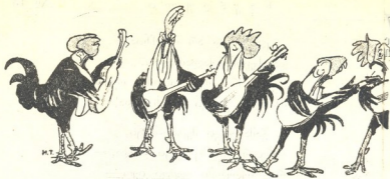
1913 წ. იანვარი

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

I—ირმები.— სურ.	1
II—მამალი,— ღვესი დაღო კამბეჭონის	3
III—თევზაობა,— ე. ჭ—ისა.	5
IV—ჩიტ-ბელურა,— ხაღსურა ზღაპარი, გაღვესილი, (გაგრ.ქე- ღება) სტეფ. ძამისტარაშვილისა (კორტოსა).	8
V—თედო და გოგი,—(დასასრული) თარგმანი გ. ლ—ისა.	15
VI—ოინი,— ი. აგსაზისა	19
VII—შკითხველის წერილები, წერილები რედაქ. მიმართ.	21
VIII—ვასართობი:— გეოგრაფიული ამოცანა, რებუსი ღ რებუსის აღსნა	23

მ ა მ ა ლ ი.

გულადი ვარ და ეოეიანა,
ეოეიანა ვარ და გულადი,
და უხეშოდ არ მოხდება
რომ მოვიდეს განთიადი!

მე ვათენებ და ვაღაძებ,
მე ვაღაძებ და ვათენებ;
„ეიელიეოს“ რომ დავიუვირებ,
სოფელს ფეხზე დავაყენებ!

საქათმეში მყოფ ქათმების
მეფე ვარ და მეთაური;
ეველას ჩემი ეშინია...
არ ჰქვავთ ჩემებრ ბედაური!

თუ გავჯავრდი, ლსენა გქონდეთ,
რაც მე საქმე დავათიო:
რამდენს ბურძგლი დავაგლიჯო
და რამდენიც თმით ვათრიო!

ცა ქუდად არ მიძინია
და ქვეყნა ქალაქნადა...
სხვან არ ვუკებ, ოღონდ თვითონ
ქონდეს კარგი ჭაბის მად!

ჭაბა ვიცი მეტის-მეტი,
ორჯერ სხვაზე მეტი მინდა, --
რაც ბელელში ფარევი იყო --
ხემ შეცვლში ჩაგვირგვინდა!

უსაქმობას ჩვეული ვარ,
მხა-მხარეულს ვუტრევი მარად;
როცა საჭმელს შეუქცევია,
ვიღრიჯები მრავალ-გვარად!

ხურ-მარილით ქებული ვარ,
მაგრამ მხოლოდ ერთ-ნაირად...
ხემთან ერთად რომ სხვაც სჭამდეს,
ეს მოსდება ხოლმე ძვირად!

სხვები შრომას ეწევიან,
კუურცხსა სდებენ, სხეკენ წიწილს, --
მე-კი ამ დროს არხეინად
შეუქცევია ხოთხოთს, სიცილს!

გულადი ვარ და ეოეონა,
ეოეონა ვარ და გულადი,
და უჩემოდ, დამიჯერეთ,
აღარ მოვა განთიად!.

ლადა ბეგიკორი

ხან ჭიაუელებს შეეცდებიან, ხან კოლო-ბუხებს იჭერენ, ხან მათგან დასაწყისად დასტრიალებენ წყალს.

ასე ატარებენ მთელ დღეს. საღამოთი, როდესაც ტუის მდუმარებას ჭოტის სმა-ლა არღვევს, ბრუნდებიან კალმახები შინ და ერთმანეთს მოუყვებიან მთელი დღის ამბავს. ასე მზიარულად ატარებენ სიცოცხლეს.

ერთ დღიას, როდესაც მზე ასლად ამოსულიყო, მთელი ბუნება დასვენებული, განახლებული ძალ-ღონით ეწაფებოდა სიცოცხლეს, ეველა კსოკელი თავის საქმეზე მიეძურებოდა, რომ თავის სიცოცხლის ერთი წუთიც შექთად არ გაეტარებინა. მოისმა შორს ხალხის ხმაურობა და მხსილი. ტეემ სმა მისცა. ჩიტები აჟრიაძულდნენ და მოუხვეწრად ტოტიდნ ტოტზე დაფრინავდნენ. ზატარა, მარდი სვლიკები უფრო მზრდად გასრიალდნენ. ტეე ახმაურდა. კალმახებმაც ამ ხმაუობასე ეურები სცქვიტეს; დედა კალმახს გულმა ფანცქალი დაუწყო; დაუძახა შვილებს და უთხრა: — შვილებო ერთსილად იეავით, რაღაც ხმაურობაა ტეეში, და ჩვენ სიურთსილე გეძართებს; შეიძლება ჩვენ დასაჭურად მოვიდნენ. ისა სჯობია, რომ ქვას ამოეფარნეთ ან ჩინჩხვარში დაიმალნეთ; არ წაეტანოთ ჭიაუელებს, რადგან ხმირად ჭიაუელებს კაცი ნემს-კავზე ჩამოაცმევს ხოლმე, და თუ ჰირი წაუვალეთ, ნემს-კავი ეელში მოგვედებ; და მაშინ მშვიდობით სიცოცხლეთ!

ასე ეუნებოდა დედა-კალმახი და თან ეურს უკდებდა, საიდან მოდიოდა ხმაურობა.

ამსობაში ხმაურობა ძეიერდებოდა: კაისმა ძაღლის ეეფა, თოფის სროლა, ემაწვილების მზიარული სიცილი და ეი-ეინი, მეურშინ სმა. ძაღე ხალხიც გამოჩნდა. ისინი იეურებოდნენ კარმეკო: მოსწონდათ მწუხანე ხეები, ცივი ანკარა წყალი, სტებოდნენ ტუის სიმძვენეერთით. აი ურეძიც გამოჩნდა,

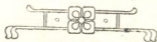
რომლითაც ხალხს ტომრით კირი მოეტანა. მალე ფეხთ დაი-
სადგეს, ხადგენ წვალში და დაიწვეს მუშაობა. გადაუკდეს წვა-
ლი, თითქმის სულ დაწვეიტეს, რომ თვეში მძრალზე დარჩე-
ნილიყო, და რაც წვალი დარჩა, იმაში კირი ჩაუარეს, რომ
თვეში მოწამლულიყო და ადვილად დაეჭირათ. საწვალი თვე-
შები მხიარულად ვეღარ დასცურებდნენ, განაბულიყვნენ და
სადაც-კი შეეძლოთ — დამალულიყვნენ. მალე დაინახეს, რომ
წვალმა მალიან იკლო; რაც დარჩა, ისიც თეთრ კირის ფრად
შეიღება.

თვეშებს ვერ გაეგოთ, რად გადმოსცვივდით თვალის კა-
კლები, რად ეწოდათ ტანი, რად უტუბდებოდით სული; არ
იცოდნენ, რომ მალე სიცოცხლეს გამოესალმებოდნენ.

ხალხს-კი ამასობაში დაეკარწახებინა მარჯალი, ჩამდგა-
რიყო წვალში და იმის სინარულს საზღვარი არა ქქინდა,
როდესაც სწვილი კალმახები მოხედებოდა ხელში.

ბეური თვეში დაიჭირეს, მოხარბეს, ჭამეს; რასაც ვეღარ
მოყრიყნენ — მალეებს გადაუეარეს, ფეხით კათელეს.

— რა კარვია ტყეში ეოყნა, თვესაობა, — ამბობდა ხალხი და
შინ წასასვლელად ემზადებოდა. საღამომ მოატანა; ტყე განუ-
მებულიყო; შეშინებული ჩიტებიც სადღაც მიმალულიყვნენ;
არაფერი ხმურობა არსაიდან არ ისმოდა; თითქოს ბუნებას
სცსვენოდა კაცის ასეთი უდიერი ქცევისა. მხოლოდ საღამოს
ცელქმა ნიაუმა წამოუქროლა, და როცა დაინახა კათელილი
ბალახი, დამტვრეული ხის ტოტები, დახოცილი თვეშები, გა-
ეჩანა, რომ მოელ ტყეში მოეყინა ადამიანის კულ-ქვაობის
ამბავი.

მას შესწავლა მწუხარებით,
როგორ დაეკარგა ვირი,
როგორ გახდა უბედური;
განუხსლდა ძველი ჭირი.

მელორემ რომ მოისმინა
კლეხის დარდი, მწუხარება,
შეებრძლა იგი ბრიყვი
და კვლავ მისცა დარიცება:

„გასწი, წადი ბეღურასთან
და უამბე ვეფლავური:
სურათურს სუ დაუძალავ,
გაბაცანი შენი მტერი.

შემდეგ სთხოვე მას კალათა,
მომიტანე იგი ჩქარა.
მტერი მოუვრად გავისდება
და იცხოვრებ ტაბილად, წუნარა.

კლეხი წარსდვა ბეღურასთან
კრძალვითა და მორიდებით;
მიესალმა ძველებურად,
მოახსენა მოწიწებით:

„ბრძენთა ბრძენო, დიდებულო,
უებარო, ღვთისა სწორო!
კვლავ მიუაჯი მოწუქალება,
რომ მით საქმე გაგასწორო.

ამბობენ, რომ კალათა გაქვს,
საოცარი რამ თვისების;

იმას ვთხოვ, რომ მაჩუქო,
 დამზუღლო, რაც იქნების.“

კლემბა შეისვე ბელურსკან
 საარეო რამ კაღათა
 ჩაიბრა, მოიტანა
 მელორესთან ის მსწრაფლათა.

მელორემ კაღათს უთხრა:
 „აბა, ჩემო კაღათო,
 საჭმელ-სასმელ მრავალგვარი
 მოკვებინე ჩქარათა!“

კაღათაცა დაფაცურდა,
 შეასრულა მან ბრძანება—
 უცბად სუფრა გაუძღა,
 ზედ დაუწყო, რაც ენება.

მოიღხინეს, შესწრაფდნენ
 კლემბაცა და მელორეცა.

გლეხს ურჩია მელარემა,
 რომ კაღათა არ გაეცა.

გლეხმა დიდის მოწიწებით
 ის კაღათა შინ წაიღო;
 შესწრულა დარიცება,
 მელარესგან რაც მიიღო.

სახლი ჭქონდა, ზურ-ღვინოცა,
 სანოვანე მრავალგვარი;
 მისას იყო უღვეველი
 შეწყვარი და გამომცხვარი.

ერთხელ გლეხმა დაჭნატიეა
 დიდკაცობა ერთობ სშირი,
 იქვე იუვნენ კარის კაცნი —
 მდივანი და დიდ-ვეხირი.

გლეხმა თვისი საიდუმლო
 ვერ დაძალა ამათ წინა,
 და მუის უთხრა, თვის სიმდიდრე
 თუ მას როგორ შეიძინა.

და ვეხირმაც ეძმაკურად
 ხუენ გლეხს უთხრა ერთობ ტკბილად:
 რა იქნება, ხუენი მეფეს
 დაჭნატიყო შენ სადილად.

გლეხმა მეფე მოიწვია,
 გაუმართა მას მკვლისი;
 სამსახირმლო ბეგერი ჭქონდა —
 მუირვას მეფის საკადრისი.

მდივანმა და დიდ-ვეხირმა
 მოახსენეს ხელმწიფეს:
 „ოქვენ მასწინძელს კვლავთა ბქეს—
 სუფრას რომ ძღვის უოველ დღესა;

ხედ დაწუობს სანოვაგეს,
 მრავალკვარს და მრავალფერსა;
 მაკისთანა დიდი ვანძი
 უნდა ჭქინდეს უძლეველსა.“

ხელმწიფემ ეს მოახსენება
 დიდხანს აღარ დააყოვნა:
 საქმისათვის როცა სჯობდა,
 მან საჩქაროდ მოიკონა.

როცა დასწდნენ ჰურის ჭამად,
 საჭმელს ხელი აღარ მიჭვეეს:
 დიდ-ვეხირმა და მდივანმა
 მასწინძელი გაბბრივეს.

რა-კი ნახს სწულ კლებმა,
რომ სელმწიფე ზურს არ სჭამდა,
მინუდა—საქმე რაში იყო,
მაგრამ აბა რას იხამდა?

კლებმა ქუდი მოიხდა,
დაიხოქა მეუის წინა;
მეფემ უყო მოწუალება
და კლებს სიტყვა მოუსმინა.

„სტუმრით და განიერთა
ზატრონო და მბრძანებელი!
კოხოვთ, მიერთვით აწ სადილი
და მით მონა მსახსელი.“

ეს კალათა ფას-უდები
თქმენი იუას სახუქარი:
დაიუწუე, სელმწიფეო,
თუ რაზე გაქვს გულში ჯაფრი.“

ამას შემდეგ სელმწიფემ,
როგორც იყო, გადაცინა;
მდივანმა და ვეზირებმა—
უფლად ერთად მოიღვინა.

როცა კარვა შექვიფდნენ,
სელმწიფე და ვეზირები,
მხოლოდ მაშინ მასწინძლისა
გახდნენ კარგი მეგობრები.

სელმწიფემ სასახლეში
კლებს შეჭირდა სარჯი, ბინა;

მფარველად და უურის მკდებლად
მან ვეზირი მიუჩინა.

მკვრივ მკვირს მოწყვალეობა
დიდხანს აღარ გაატანა:
დაჭმირდა და მოატყუა,
რადკი თავის გაიტანა.

სტეფანე ძიმისტარიშვილი (კორტოხა).

(შემღვევი იქნება).

თაღო ღა გოგვი.

(დასასრული).

IV

სლა-კი დარწმუნდა ხეუნი გოგი, რომ ღარიბები მარტო წიგნებში-კი არა, არამედ ცხოვრებაშიაც ეოფილან; დაინახა, რომ ეოფილან ისეთი ბავშვები, რომლებიც თავკამოდებით ებრძვიან ეოველგვარ დაბრკოლებას, უწიგნოდ და ნახევარჯერ მძიურებიც სწავლობენ გავეუთილებს და ბევრ მდიდარსაც სჯობნიან სწავლაში. თაღო, რომელიც დღემდის მის თაღაში მტირალა და მათსოვარა იყო, რომელსაც ის მედიდურად და სიხლით უცქეროდა, დღეს მისთვის თითქმის ვპირად გადაქცეულიყო.

— რომელი წიგნი არა გაქვს? — თანაგრძობით ჰკითხა მან თაღოს.

— თითქმის არც ერთი, მაგრამ ეველასე უფრო არითმეტისა და გეოგრაფიის სახელმძღვანელოების უქონლობა მძლის ხელს. არ ვიცი-რა ვქნა: ტირილის მეტი აღარა დამრჩენია-რა. თანაც ძალიან ძვირფასი წიგნებია: ორივე — მანუთი და თოთხმეტი მხური ღირს. ბიძა-ჩემს ძველის ეიღვაც არ მეუძლია; სხვა-კი არაფინა მეაჟს ქვეყანასე. მეოთხე კლანამდე რომ მიუღალწვედე როგორმე, მოწაფეებს ზვიუვან და, მე რომ მეუოვა, იმდენ უფულს ეოველთუვის ვიძოვი.

— მამ რა უნდა ჰქნა უწიგნოდ? — კიდევ დაეკითხა გოგი.

— არ უცი! — ნადგულიანად მიუგო თედომ: — უბედურება ისაა, რომ ღამშართან შეცადინებობის ნებას არ მამლევენ. ნაჟოს რომ არ მამდღიდნენ, რომელსამე მორეულ ამხანაგს გამოვართმევდი წიგნს და, შუადანმემდისაც რომ არ მომესწრო, გაკვეთილებს მინც ვისწავლიდი. ამდენხანს დათვიერ მამლევა და წიგნებს, ახლა იმხანაც უარი მითხრა — რატომ ამოცანა არ ვადამწერინეო. ის-კი არ იცის, თუ შეც სწორედ მამინ მოვრნი წერას, როცა გაკვეთილი ვამოვად.

V

ვამოვად გაკვეთილები. სხუებთან ერთად გოგიც ვამქანა სხსლისაკენ. გზამი სულ თედოსე უციქობდა. აქამდე არ იცოდა, თუ იმისი მდგომარეობა ასეთი ბურტანელი იყო. იცოხებდა, როგორ დასციხობდა და ამცირებდა მას და სირცხვილისაკენ წითლდებოდა.

მიდიოდა და თან უციქობდა, როგორ დასმარებოდა, თედოს. სოსოვოს მამს უული და უეიდას წიგნები! მკრამ მამამ ამ ორი დღის წინად მისცა ორი მანეთი და ვაი თუ უარი უთხრას? ბრზობდა გოგი, რომ ის ორი მანეთი ისე უუქსავატად დასარჯა. მისცეს თედოს თავისი წიგნები და სხსლში სთქვას, ვითომ წიგნები დაჰქვარგა? არა, არც ეს ივარგებს.

როცა გოგი სხსლს მიუახლოვდა, ერთი რამ მოავიდა: მამამ მის სხსლობასე უულები იეიდა, რომელმაც გოგის კარგა ბლომად ეუულებოდა უული. ამ უულით მას საფორტო-გრაფიო აზარატი უნდა ეეიდა. უულებიდან, თუ არ ვატქსვით, ისე უულის ამოღება შეუძლებელი იყო. ბეერი უციქრის მემ-

დეკ გოგომ გადასწვიტა ეულაბი გაეტქხა და შეგროვილი ფულით თედოსთვის საჭირო წიგნები ეყიდნა. რა მალთან გაუსარდებო თედოს? კარდა ამისა ვთხოვ დედიკოს, რომ მეორე საუხმეც მომიწადოს სოლმე. აუესხნი, თუ რასთვის მინდა, და უარს არ მეტყვის. მაშინ საბრალო თედოც არ იქნება იძულებული თითო ლუკმობით ითხოვოს და იმდენი დაცინვადამცირობაც აღარ შეხვდება. საუხმეს ისე გადავსცემ, რომ ვერავინ შეამჩნიოს...

VI

ეულაბში აღმოჩნდა მანეთი და ცხრაშეტი მური, თითქმის მეტი, ვინემ ორი წიგნის საეიღლად იყო საჭირო.

დიდას მხიარული გოგი შეცუნცულდა წიგნის მდარხიანში, იეიდა წიგნები და, მიუიდა თუ არა კლასში, ჩუმად გადასცა წიგნები თედოს.

— რა არის ესა?— გაიკვირვა თედომ, — მაგრამ, გამალა თუ არა ქაღალდი, რომელშიაც წიგნები იყო გახვეული, სიხარულისაგან შესტა.

— ნუ თუ ეს ჩემთვის არის? — მოუთმენლად ჰკითხა მან გოგის.

— შენთვის არის! — დიმილით მიუგო გოგომ.

— კმადლობ... კმადლობ... დიდად კმადლობ, — წამოიძახა აღელვებულმა თედომ: — დმერთო ჩემო, რა კეთილი ხარ, გოგი, რა კეთილი!.. მერე კიდევ სულ ახალი წიგნებია... სულ. ამას შემდეგ აღარ მივიღებ ცუდ ნიძანს გეოგრაფიანში... რა მოხარული ვარ, რა მოხარული...

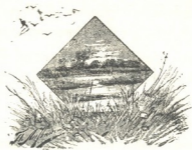
გოგი ცოტა არ იეოს გაკვირვებული უცქეროდა აღტაცე-

ბულ თედოს: მას ვერ წარმოედგინა, რომ ორი წიგნიც
 ვით ასე გაახარებდა ამხანაგს.

თედო-კი ფრთხილად ფურცლავდა ასალ წიგნებს და თვა-
 ლებ-გაბრწენკებულ იძვარებდა:

— როგორ მისწიან, როგორ... რა კეთილი ხარ, ჩემო
 გოგი!..

გ. ლ.

მ ო ბ ო.

უნი სახლის მახლობლად, გორაკზე, მელას სო-
რო გამოეთხარა. დავაზირეთ სანადიროდ წასვლა.
ძეორე დღეს, დილით, გავექმნადენით; თან ზა-
ტარა ბიჭს წამოვადებინეთ ერთი ბლუჯი თივა.
მელის სოროს საზოგადოდ რამდენიმე გამოსასვლელი აქვს.
მონადირე იპოვის ვეულა გამოსასვლელს, ჩანურთავს თივას,
მოუკიდებს ცეცხლს; ერთ გამოსასვლელთან-კი თითონ დად-
კება. ბოლისაგან შეწუხებული მელა გამოვარდება გარედ—
მონადირეხაც, რასაკვირველია, ეს უხდა... ზვენც თივა სწორედ
ამ მიზნით წავიდეთ თან.

ძიველით გორაკზე, ვიპოვეთ სოროს გამოსასვლელები;
ერთთან დავდექი მე; სხვებში თივა ჩავდეთ და მოუკიდეთ

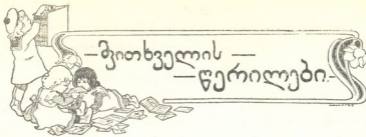
ცუცხლი. კარგა ხანი გავიდა; თიუაც დაიწვა, ძელა-კი იყო. „დაფათვლიერებ გამოსასვლელ სკრულეებს“ — გავიფიქრე გულში და გადავადგი რამდენიმე ნაბიჯი. ამ დროს უცებ მომესმა საშინელი ევირილი. მივიხედე, და რას ვხედავ! — ბიჭი უირა-უირა გადადის თავქვე; ცოტა მოშორებით გარბის ძელა.

თურმე ჩვენი ტეტი ბიჭი ზედ სოროს ერთ-ერთ გამოსასვლელზე დამჯდარა. გამსადებულ ძელას უეცრად კვრს თავი და ბიჭი უირა-უირა გადავგორებინა; თითონ-კი გარბოდა რაც ძალი და ღონე ჰქონდა.

ვესროლე თოფი, მაგრამ ამაოდ. ოინიც დაგუძართა იმ ოინიბზმა და ხელიდანაც გაგვისხლტა.

ი. აფხაზი.

წერილები რედაქციის მიმართ.

ქ-ნო რედაქტორო!

იმის შემდეგ, რაც „დედა-ენიდან“ კავიკეთ ფრინველების სარკებლობა, ერთგული დამცველნი ვართ მათი და ვიქნებით. ზირობას უსათუოდ შევხსრულებთ სიკუდილბაძის. ვთხოვთ კეთილ ინებოთ და ხეხც, ამ ზირობის სელის მოძწერნი, ჩაგაწეროთ ფრინველთა დამცველ სასოკადოების წვერებად.

სოფელ ფხვინისის სამრეულო სკოლის მეორე და მესამე განყოფილების მოწაფენი:

II განყოფილებიდან.

1) მარიამ სუციშვილი. 2) მარგალიტა მონასელიძე. 3) ანნა ოძბე. 4) ვთერა ციცქიშვილი. 5) ნატალია წრიბლაშვილი. 6) დარო თუმინანაშვილი. 7) ტასო ღვინიაშვილი. 8) ქეთო მონასელიძე. 9) იოსებ ჯაფიაშვილი. 10) შაქრო ჯაფიაშვილი. 11) ილია ზეტრიაშვილი.

III განყოფილებიდან

1) ქრისტესია წურიშვილი. 2) სიმონ ბიბილური. 3) ტასო ბოჭორიშვილი. 4) ელენე სუციშვილი. 5) ანნა კვამე. 6) ნინო ვარძიელაშვილი. 7) ელენე ჯაფიაშვილი. 8) ტერეზია კვამე. 9) თეკლე ღოღამე. 10) თამარ ზატარაშვილი.

ქ-ნო რედაქტორო!

კოსოვო ზვენც ჩავწერთ ფრინველთა დამცველ საზოგადოების წევრებად და ვეცდებით უველა ჰირობების ჰირნათლად შესრულებას. ოთხ მანის ზვენს ოთხში ღია ფანჯრით ჩიტე მემოფრინდა, კამოფრენა-კი ვეღარ მოახერხა. ზვენ დავიჭირეთ იგი, მივეცით ზვენ სუთი წლის მამია შოთიკოს, კავიუვანეთ კარედ და კავამეებინეთ.

თბილისის მეორე ვაჟთა კომნაჩისის მოწაფენი: მეორე კლასისა -- გიგლა; და უფროს კახეოფილებისა -- არჩილ გარსიაშვილები და მსახური მათის სახლისა ილიკა ჯალიაშვილი.

ქ-ნო რედაქტორო!

მეც წავიკითხე თქვენს ჟურნალის მე-6 ნომერში წერილი რედაქციის მიმართ. დიდის სინარულით ვუკებები „მანის კავშირის“ კეთილ მისანს და უმორჩილესად კოსოვო მეც ჩამწერთ ფრინველთა დამცველ საზოგადოების წევრად. ძალიან მიუვარს ფრინველები და უოველთუის მათი ფნისელი დამცველი ვიქნები.

ბათუმის გიმნაზ. მეორე კლ. მოწაფე შალვა ინახარიძე.

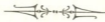

გეოგრაფიული ამოცანა

(წარმოდგენილი დ. კარბელაშვილის-შიერ).

1. შტკერის ტოტი—6 ასოსაგან.
2. მდინარე იმერეთში—5 ასოსაგან.
3. მდინარე ქართლში—7 ასოსაგან.
4. მდინარე კახეთში—7 ასოსაგან.
5. სოფელი ძველი ტაშრით შესანიშნავი—6 ასოსაგან.
6. მდინარე კახეთში—4 ასოსაგან.

ამ ჩიტუკების ზირველ ასოებისაგან შეადგინეთ შესანიშნავი ძველი ციხე-ქალაქი კერზით.

უცნაური თაიგული.

აბა გამოიცანით, რით არის ეს თაიგული შესანიშნავი?

რ ე ბ უ ს ი.

(წარმოდგენილი დ. კარბელაშვილის-მიერ).

მ
უ

პ

”

ს
ჰ

მე-12 №-ში მოთავსებულ რეზუმეს აღსნა

ბური ჭამე და წუალი სვი, გულზე მოგივა ხალისი.

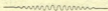
„ნაკადული“-ს რედაქციაში

და

წერბ-კითხვის სასწავლოების წიგნის ძალაშიაში იუიდება
შემდეგი წიგნები:

- 1) ტომის თავგადასავალი, — თხზ. მარკ ტვენისა, თარგმ. —
ვრ. ყიფშიძისა, ფასი 50 კ.
- 2) რას გვიამბობს ოთახი, — თხზ. ავენაროუსისა, თარგმ.
— გ. ჯაფარიძისა, ფასი 20 კ.
- 3) დასურათებული ასაწყობი ანბანი, — ფასი 1 მ. 20 კ.
- 4) სკრუჯი და მარლეა, — საშობაო მოთხრობა, ჩარლზ
დიკენსისა, თარგმანი ნინო ნაკაშიძისა, ფასი 25 კ.
- 5) დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები პ. კ. ან-
დერსენისა, ერ. სეტ. ტომპსონისა, გ. ინსაინისა
და რ. კიპლინგისა, ფასი 30 კ.
- 6) ბავშვობა და სიყრმე, — მოთხრობა ლევ ტოლსტო-
ისა, თარგმ. ნინო ნაკაშიძისა, ფასი 60 კ.
- 7) ორი მხატვარი, — თარგმანი დ. ავალიანისა, ფასი 15 კ.
- 8) სამშობლო ბუნების სარკე, დასურათებული საყმა-
წვილო მოთხრობები, — ივანე ელიაშვილისა, ფასი. 30 კ.
- 9) შობა, მოთხრობა გურიის ცხოვრებიდან, — ნინო ნა-
კაშიძისა, ფასი 5 კ.
- 10) ახალგაზრდა მეფის სიზმარი და დევი—ეგოისტი,
ორი მოთხრობა ოსკარ უაილდისა, თარგმ. ივ.
მაჭავარიანისა, ფასი 5 კ.
- 11) დათო, — ირ. ევდოშვილისა, დიდების მამიებელი,
თარგმ ალ. შანშიაშვილისა, ფასი 5 კ.
- 12) მოთხრობები, — ლაგერლეფისა და სხვა უცხო მწერ-
ლებისა 5 კ.
- 13) იგავ-რაკნი, — 125 დასურათებული, პატარა მო-
თხრობა, ავტორის სურათით, ალ. მირიანაშვილი-
სა, ფასი 75 კ.

1913 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დასურბათებულ საუბაწვილო ჟურნალ

„ნაკადულ“-ზე

◆ წელიწადი მთავარი ◆

ჟურნალი გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით; მონაწილეობას ღებულობენ ჩვენი ცნობილი მწერლები ტ პედაგოგები.

წლიურად ხელის მომწერლებს მიეყვამთ:

24 წიგნი „ნაკადულისა“ **12** წიგნი „ნაკადულისა“
მცირე წლოვანთათვის. მოზრდილთათვის.

1913 წელს წლიური ხელის მომწერნი ორივე გამოცემისა საჩუქრად მიიღებენ ამერკელ მწერალ ქალის პარიეტ ბიჩერ სტოუს რომანს ზანგთ განთავისუფლების დროიდან, „ბიძია თომას ქობია“-ს სრულ თარგმანს. წიგნში იქნება 80-ზე მეტი სურათი და ჩართული იქნება ავტორის სურათი და ბიოგრაფია.

თარგმანის რედაქცია და ინგლისურ დედანთან შედარება იკისრა ილია ნაკაშიძემ.

ფასი ჟურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა—5 მ. ნახევარ წლით—3 მან., ცალკე-ცალკე მცირე წლოვანთათვის **24** წიგნი—3 მან., მოზრდილთათვის **12** წიგნი—3 მან. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

ხელის მოწერა შეიძლება

ტფილისში—„ნაკადულის“ რედაქციაში, ზუბაძაშვილის ზახ., კოლოფის. პრ. № 8. Редакция „Накадули“, Головинский пр., № 8, და წერა-კითხვის საზოგადოებას წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა, ქუთაისში—ისაიდორე კვიციანიძესთან, შ. უახეშიშვილთან და თ. შთაკრიშვილთან. სამტრედიისში—ივანე გვადამეძის და ვლ. ნავაძის მესთან. ფოთში—თეოდორე კანდელაკთან. ბათუმში—კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან, ტროფიმ ინსარაძესთან და ანასტასია ლომინაძესთან. ოზურგეთში ტ ლანჩხუთში—დეო იშნაძესთან. თელავში—კახო შატაშვილთან. ახალციხეში—კონსტანტინე ვერამაძესთან. ბაქოში—ვასილ ასეგუდინთან, ხინო გუგუშვილთან და ივანე ულაიშვილთან. გორში—ნიხო ლომკურთან და ქეთევან ჯავახიშვილთან. სოხუმში—კნ. მარიამ ანზაძესთან. კიათურაში—ივანე გომეზაურთან. ვანჯაში—ბ. ამბოქაძესთან. ერევანში—კ. თადეოზიანთან. სიღნაღში—ნ. ახმეტეაშვილთან. უარსში—ივ. საათაშვილთან. ალექსანდროპოლში—ს. შატბერაშვილთან. როსტოვში—მ. კლიშინაშვილთან.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე.

გამომცემელი თავ. პავლე იოსებისძე თუმანიშვილი.